

Bonhaj Bóh!

Cíklo 40.
7. olt.

Létnik 10.
1900.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w Ssmoleriez knihicjischczeřni w Budyschinje a ſu tam doſtac̄ ſa ſchtwórtlětnu pſchedplatu 40 np.

17. njedžela po ſwj. Trojizn.

Gf. 4, 3.

„Hladajc̄e ſwēru na to, ſo byſhc̄e jednotu teho ducha ſdžerželi pſches ſwiaſk teho mēra.“

Žana roſkora a swada ſo Bohu Knijesej njelubi: wonej ſtej njebojskej a hrēchnej a ſadžewatej Božu čeſcz na ſemi. Mēr na ſemi, to bě prěnje jandželske pſchi-powjedanje wo žohnowanju kſchecžijanskeje wēry w tej noz̄y, jako je Boži Šsyn na ſemju pſchischoł. A w ſwojej poſlednjej noz̄y je wón we wychschimēchniſkej modlitwie uſtrnje proſyl, ſo bychu wſchitzh jene byli, ſo by ſwēt wēril, ſo ty mje poſzlaſ ſy“. (Jan. 17, 21.)

Duž tež ſwj. Pawoł w dženžniſkim ſwiatym tekſc̄e jednotu w duchu nam jako najrjeñchu čeſcz ſa Boha teho Knijesa pſched woczi ſtaji (pſchir. 3, 21). Ale je móžno, ſo ſu wſchitzh kſchecžijenjo we wutrobnej čeſeſzi živi? Šaweſeže, ſedmory ſwiaſk, ſwith ſe ſydom krafñich nitkow, džerži tuſe jednotu hromadže. „Jene čeſlo a jedyn duch, jako wý tež powołani ſeže na jenu nadžiju wachſeho powołania, jedny knjes, jena wera, jena kſchecžuza, jedyn Bóh a Wótczez wſchitkich, kiz je wſchitkhe wſchitkich a pſches wſchitkich a we waſ ſwachitkich.“ Jene čeſlo ſu wſchitzh kſchecžijenjo na ſwiatkownym dnju ſežinjeni; jich powyſchena hlowa je tón Knijes ſam; woni ſu jeho ſtawy. Nětk nježmē, kaž na naſchim ſamſnym čeſle žadyn ſtaw pſchecživo druhemu byč; žadyn ſtaw tón druh ſapřewac̄ ani ſo wot njeho dželic̄, hewał czerpi

zylo čeſlo. Wſchak ſmy my tež wſchitzh k jenemu duchu napowani (1. Kor. 12, 13). Schtóž do Khrystuſha wēri, tón tež Khrystuſhovo Ducha doſtanje, kiz w ſlowje a w ſwj. ſaktramentomaj ſo nam ſdželuje. Mam̄li jeho, dha njemóže žadyn bratr teho druhoho hidžic̄ ani ſapřewac̄; wſchak Duch jeho wucži: pola Boha njeje žane hladanje na parſhonu; ſmy wſchitzh hrēchniſy a jedyn kaž druh ſumoženi pſches drohu Jeſuſowu frej.

Duž mam̄ tež jenu nadžiju naſcheho powołania, mjenujz pſches ſwojeho lubeho ſbóžnika wěcznu ſbóžnoſez doſtac̄. Hdyž pał dwaj k temu jenakemu kónzej džetaj, dha mataj tež jenajki pucž a jenajku myſl. Na ſemi wſchak ſu Bože džecži jara wſchelake; jene bydli w hrodže, druhe w khežzy, jedyn ma kraleſtwo herbowac̄, druh ſima nježo herbowac̄. Alle w njebjehach je nam wſchitkim naſche herbstwo krafñije pſchihotowane. A to ſo wěmy, ſo dyrbimy junu wſchitzh w naſcheho Wótza domje bydlic̄, dyribi a móže wſhemu roſdželenju a wadženju wobarcz. Haj wſchak, hdyž ſo ſwadžerjow a hadracžkow wopraſcham: kaž? a wój chzetaj junu jenu nadžiju herbowac̄, wój chzetaj zyku wěcznoſez w njebjehach hromadže žiwaj byč, a njemóžetaj krótki čaſ na ſemi mēr džeržec̄? ja ſebi myſlu, potom dyrbjaloj wonaj ſwoje měcze prjec̄ eziſyhez a mēr ſčinic̄.

Wſchak mam̄ jenož jeneho Knijesa, kotremuž ſlužimy. Žedyn je naſch mischtr. Jeſuſ je naſ ſwachitkich k temu wukupil, ſo bychmy w jeho wěcznym kraleſtwje jemu jako jeho wotrocžy a džowki ſlužili. Njeje wěro,

hdyż dwaj w samym domie wjele lęt jenemu kniesej bluzitaj, to jeju husto hacż f bimjerezi swjasa, hdyż staj w samym regimencze kraju jako wojskaj bluziloj, to dawa kameradstwo a pscheczelstwo, pornio fotremuż żane druhe njeje? K temu hamemu towarzstwu a bratrowstwu dyrbimy swjasani bycz, hdyż naschemu njebliskemu kniesej a kraju bluzimy a pod nim sa jeho kralestwo wojuiemy a na nim dżelamij. Do tuteje bluzby bmy wschitzu psches swjatu kshezenizu stupili. Duż bmy wschitzu jenajku hnadi dostali a bmy wschitzu postajeni f dżeczatstwu psches. Jesom Chrysta po dobrym spodobanju jeho wole. (Ef. 1, 5.) Schtoż pak dyrbi naš pschede wschitkim druhim twjerdże swjasacz a siednecie, a njewidomny swjask gmeinstwa wokoło wszech kshecziyanow na zyłym zwęcze położie chze a mōže, to je jenajka wera, kotrež mam. Pschetoż dżiwne! Kaz rostorkniena zyrkej Boża na semi je, do wschelakich wjetshich a mienichich podzirkwjom, jene japoschtołske werywusnacze do Boha Wotza, Ssyna a zwjateho Ducha maja tola wschitzu, kiz hiszce kshecziyne rękaju. Ssu nětka sažo tajzy wustupili a Bohużel ſu to połwierjazy wiczerjo našich młodych studentow duchownstwa byli, kiz chzedža japoschtołske werywusnacze f našich Božich bluzbow wuhnacz. Bóh to njejdaj! Wot teho czaša, hdyż evangelska zyrkej to czini, budże pschestacz kshecziyanka bycz a gmeinstwo wery se wscheme druhimi kshecziyanimi zyrkwemi mēcz. Jenož hdyż wulke wumozerske skutki tuteho wusnacza we wérje wusnawany, mam prawo, Boha zwjatego Wotza mjenowac a tak ho jednoth se wscheme druhimi kshecziyanami wjezelie, kiz khwala: Tedy Bóh a Wóteżez wschitkich, kiz je wysche wschitkich a pschese wschitkich a we waž wschitkich. — Ach lubowani pscheczeljo! Je tak wjele njemera a swadu w domach, w zyrkwjach a w sianym živjeniu, so ſo żane napominanje nam nětka ważniſche njeſda hacż tole: hladajče zwéru na to, so byschče jednotu teho ducha sdzerzeli psches swjask teho mera. Daty je nam tajki swjask w zedmorej schnórje. Teho zwodom nitkow chzem y bo twjerdże dżerzecz a to zwaje czinie, po tym so je Bóh to zwaje czinil, so by „mér na semi“ tež skutk a wernoſež był.

Ach bmil ſo tež ſa tutón czaš!
Daj ſažo twoju hnadi,
Wot njejednoth wumóž naš!
Wot stadla wsimi wschu swadu,
So w jenym duchu bluzi ezi
A khodži w twojej luboſezi,
Kaz twojim to ſo bluscha!
Hamjen.

Puczowanje po Božim pižmje

abo

taſle myſkle nadendzech, Boże ſłowo cžitajo.
Podawa zwérny cžitar „Pomhaj Bóh-a“.

1. knihy Mojsažowe, 14. ſtar.

(Potraczowanje.)

Duż wsachu dobywarſzy kralojo wschitke kubla w Sodomje a Gomorrje a w drugich městach, a wschitku jich jędz a czechnichu pręcz.

Woni wsachu tež Lota ſobu, Abrahamoweho bratroweho syna, a jeho samoženje, pschetoż wón bydlesche w Sodomje, a czechnichu pręcz.

Njemyl ſebi, so běſche to wójna, so bychu kraj dobyli; ně, woni czechnieku na rubjenje, kaž tež n. psch. Hrjeſszu w ſastarsku.

Dobywarjo chzichu po mōžnosći wjele drohotnych węzow, ſót a tež ludži w njepcheczelowym kraju narubicz, a ludži do njewolniſtwa dowjescz. Tak chzichu ſo ſ džela wječicz, na tym, schtož běſche ſo podał, ſ džela chzichu ſebi dań ſwěſzicz ſa pschichodne čaſhy.

Tehdom pschińdże jedyn, kotrež běſche čeknýl, a powiedzi to Abrahamej, Hebrejskemu abo wukrajnemu abo tamoſtronſkemu, kaž běch u jemu tamniſchi ludžo narjekli, dokelž běſche ſ tamneje Eufratſkeje ſtrony do jich kraja pschiczhahnyl, kotrež w haju Amorejskego Mamre bydlesche, kotrež běſche, mjenujzj Mamre, Gkolowy a Anerowy bratr. Tueži tſjo bratsja a wjednizy Amorejskich mějachu ſ Abrahamom ſlub.

So Abrahamej Hebrejski narjeknichu, nježmě nam džiw bycz. W ſastarsku doſtachu wschitzu rad zwaje mjeno po wukhadze; tak doſta ſo tež Abrahamej mjes Kananejskimi tute mjeno po jeho wukhadze. Poſdžiſcho pak ſo tute mjeno nimale ſhubi psched mjenom „synojo“ abo „džeczi Israelske“. W ſtarym testamencze nadendzech tute mjenia jenož hiſchče w ereže wukrajanow abo w roſręžowanju ſ nimi. Wschón israelski lud mějeſche ſo ſa zwjath narod, teho dla mějachu tež mjeno Israel ſa zwjate, mjeno Hebrejsz ſak ſa wschedne. Tak běſche tež ſa czaž noweho testamenta hacż do našich dnjow: mjeno Israel a Israelitejo je zwjate a domjaze mjeno mjes ludom, Hebrejsz ſa Bidža pak je wschedne a ſa zwjach.

Hijo teho dla, ſo mějeſche Abraham ſ tamnymi tſjomi ſlub, mějachu ſa to, ſo je Abrahamowa pschižlusnoſež, ſo na pomož pschińdże; tola měnachu, ſo budže cžim zwolniwiſhi, dokelž běſche bratrowy ſyń mjes ſajatym.

Hdyż pak Abraham zwjachesche, ſo bě jeho bratrowy ſyń jath, wobroni wón zwojich wotrožkow, tſi ſta a wózomnacze, w zwojim domje narodzenych. Běch u to tajzy, kotsiž běch u na wobronjenje khmani a kotsiž njebehu kupjeni, ale wot jeho stareje czeledze narodzeni. Teho dla mōžesche ſo tež ſkerje na nich ſpuſchęcę; a wón czerjesche ſa njepcheczelemi hacż do Dana.

Dan njeje tu tamne město, fotremuž rěkachu ſa předadſche czažy Lais abo Leshem, kotrež je ſa czažy ſudnikow ſplash Dan dobył a kotrež je hakle po tutym wózcu zwaje mjeno doſtało, ale je to město w połnöznej Paläſtinje, kotrež ſo potom ſa pschimjenom ſaan naſpomni.

A roſdželi ſo ſe zwojimi ludžimi a ſe zwojimi zwjasarjem do tſjoch cžrjódow a nadpadnychu w nožy njepcheczelow, hdyż ſpachu a hdyż njebehu w zwowej radoſeži ani stražu postajili, ſe zwojimi wotrožkami, a ſbi jich ſa khrobloſežu, na Božu pomož ſ doměru ſaloženej, a honjeſche jich hacż do ſobu, kotrež na ſewej ſtronje města Damasku ſa leži.

A wotehna ſažo wschitke narubjene kubla a pschitwjedze tež ſažo zwjateho bratra Lota ſa jeho kubłom, tež żony a lud, kotrež běch u njepcheczeljo ſobu wsali.

Abraham běſche do czaša postajeny wobſedżeř tuteho kraja; teho dla je to jeho staroſež, ſo by kraj wobarnował pschede wschej njeprawdu; a staroſež Boha, kotrež je jeho ſ temu powołał, je, ſo by jemu dopomhał ſ dobyču. Dobycze, kotrež běſche ſo jemu spožcił, wusnamjenjeſche jeho psched wscheme jako teho, kotrež zwiedże krajej żohnowanje a ſchfit; jemu pak běſche dobyče ſarukowane ſa to, ſo běſche jemu ſlubieny kraj runje tak wěſte, jako w oprawne pschichodne wobſedženſtwo, ſo je po powołanie a po prawdze wobſedżeř a ſchfitowar tcho kraja.

Podawf je profetiſke pschedſnamjo ſa to, ſo Abrahamowe ſymjo wojuijo ſ asiatiſkej zwětnej mozu (pschedſtajenej psches 4 kralow) ani njepodleži, ale ſo ſamóže wszech wumóž, kotsiž ſ njemu pschińdu wo pomož ptaſzzy.

II. Schtucežla 17—24. Abraham běſche psches tele dobyče wjele dobył na nahladnoſeži. Kral Salemski, Melchi-Sedef, kotrež njebe ſobu na wójnu czahnyl, pschińdże jemu napschecziwo ſ thlebom a winom, ſo by wokschewil jeho a wszech, kiz běch ſ nim, a jako měſchnik wérneho Boha požohnuje jeho. Tak požwjeſci jeho dobyče a tež jeho ſameho Bohu. Je to ſpodžiwny podawf, ſo tu wóz wſech wérjazych, tón, ſ kotrež je Boże kralestwo w ſtaženym cžlowjefſtwo psches ſlub hnadi ſo ſapoczął, druheho ſa zwjateho měſchnika ſpóſnawa, kotrež jeho požohnuje w mjenje Božim, a fotremuž wón požwjeſci džežatt wſchego rubjenſtwo. Bóh ſjewi tak zwaju zwobodnu hnadi a zwaje ſkutkowanje, ſo da wustupić ſ pohanskego luda měſchnika, kotrež ma bycz ſ jednarjom

mjes wótzom Abrahamom a Bohom: tať je wón snamjo wěczneho
fratowſteho měſchniſtwa syna Bežeho.

Hdyž wón sašo s bitwą pſchińdże s Kedor Laomerom a fralovo
s nim, wuńdże jemu uapschecźiwo Godomski fral na polo, fotreź
żbo mjenuje fralowski dół, so by jemu dobyćza dla swojego pſchał a
rubjeństwa dla s nim siedniął. Dla ijsęsda Godomskiego a Salent-
skiego frala s Abrahamom dosta dół ſiwoje mjeno, poſdžischo na-
rjetunychu jemu dół Josafat.

Ale tež druhí král tamněje strony pſchiúdže jemu napschecžiwo
Meſchisdeſ, po pravým: „Malfi-Zedek“, to je král pravdoſcže.
To běſche bjes dwěla ſtajny titul, faž n. pſch. Abimelech, Adoni-
Zedek atd. Meſchisdeſ, král Salemſki (t. j. mér), pſchiutježe ſhlěb a
wino, niz jenož, ſo by jeho čzelnje woſchewiš, ale woſebje teho
dla, ſo by ſe ſnaujenjom poſaſal, ſo je ſ nim jeneje wěry, a ſo by
požohnowanie pſchihotowaſ. A wón, tutón poſledni ſ přenjeho
wobydlerſtwa, fotrež běſche wſchudžom pſches Kananejskich wutlóčene,
běſche měſchnik Boha najwyſchſcheho, ſaſhowawschi woſrjedž pohan-
ſteho kraja pósnače jenicžfeho wěrnego Boha, ſjednocža wón
w ſivojej woſobje měſchniſku a králowſku doſtojnoſcž.

Salem rěkaſche ſa prěnje čaſhę Jeruſalem. Poſdžiſcho paſ, nojſterje pſches Davita, fotryž je w duchu wažnoſć měſta ſpóſnał, ſo imenu ſłowo jeru = ſaſoženje pſchiſtají, tak rěka počne mjeno „ſaſoženje měra“ abo „měſta měra“.

Luther piša wo Melchi-
ſedeku: Wón njechajſche
woprowacž, ale wón chy-
ſche ſwojich hoſcžow wo-
ſchewicž a pocžescžicž:
taf je ſo Chrystus wo-
ſuamjeniſ, fotryž je ſwět
naſyceſiſ i evangeliom.

Prěni wobydlerjo Kana-
nejskeho fraja po rospře-
schenju ſu bjeſe wſcheho
dwěla Semitowje, naj-
ſferje ſe ſemitowſkeho ſpla-
ha ſud. Mjes nimi abo
pódla nich ſažydlichu ſo-
bóry ſi ranja pſchi-
čahny vſchi Kananejsy,
mózny ſplash ſi Hamo-
weje ſchlachty, fotry ſi
ſemitsku rěč ſchiſtawſchi
drje ſo ſloži po prěn-
ſchich wobydlerjach; tola
ſi pſchifhadom nowych
ſtaſow ſi uaraňſchich
frajow doſtachu ſkónečnje
pſhemóz.

(Pofraczowanie.)

Siedziba sali w armenijskiej kryptowni w Choi.

Wishetafe i blissa a i dalofa.

G Huczinę. Budyske Gustav-Adolfske towarzstwo śwjeczesche
sańdżenu njedżelu śwój lětujschi św jedżeń w Božim domje w Huczinje.
Běsche to přeni Gustav-Adolfski św jedżeń w tamniſchej zýrkvi
a Huczinjanska woſada běsche teho dla tež wschitfo hacž na-
najrjeñſcho pschihotowała. Popołdnju w 2 hodž. czechniſchej piſchin
św jedžeńſki czah — fotremuž ſo w farſkim dworje direktoraj
towarzſta, kniesaj św jedžeńſkaj předarjej a pschitomni ff. duchowni
pschijamkuýchu — psches rjane czechne wrata do luboſnje wu-
pscheneje zýrkwe, fotrejež najprěñſcha pycha běsche wulſa św jedžeńſka
woſada, fotraž běsche ſo ſ daloka a ſ bliſſa ſeschla. Na ſerbskim
femſchenju ſyn něhduscheho Huczinjanského fararja Rädy, f. farař
Räda ſ Budyschina, předovwasche. Na ſaložku Gal. 6, 9, 10 wón
św jedžeńſſej woſadze pschivoła: Evangelſzny kſcheczijenjo, pod-
pjerajm ſkutſ Gustav-Adolfskeho towarzſta! 1. w luboſczi f tým,
fiž ſu naſheje wěry, 2. w nadziji na teho, do fotrehož wěrimy.
G luboſnymi ſłowami wón už jenož wo nusy naſchich wěrybratrow
w roſpróſchenju a wo požohnowanym ſkutſowanju Gustav-Adolfskeho
muſtawa powjedaſche, ale wón tež poſlucharjam f wutrobiſe
wjedžesche, ſo mamy my, fiž w domiſnje ſa bohacže frýtym blidom
ſedžimy, pschiblusknoſež, naſchim bratram w roſpróſchenju pomhacž,
runje kaž macž, hdvž jeje džecžo w zubje khore leži, jeho wot-
hladanje druhim ludžom njepſchewostaji, ale jeſi móžno, ſama

f njemu khwata. — Sa němſku Božu ſlužbu, fotraž ſo $\frac{1}{2}4$ hodž ſapocža, běſche ſo zýrkwiňskemu prjódkſtejerſtwu poradžilo, f. tajneho zýrkwiňſkeho radziežela Kellera ſa ſwjetzeňſkeho předarja dobhež, fotryž ſwoje předowanje na ſjew. Jan. 3, 7—11 ſložujo woſadže wuſkadowaſche: Napominanje Gustav-Adolfskeho wuſtawa na evangeliſki lud: „Džerž ſchtož maſch, ſo by czi nichtó twoju frónu njewſal.“ Wone naš dopomija 1. na drohi ſchaz (ſublo), fotryž je naſchej zýrkwi porucženy, ſo býchmy jón ſwěru wobarnowali; wone da nam ſpominacž 2. na ſylſow połnu historiu naſcheje zýrkwię a naſchich wěrŷbratrow w roſpróſchenju, ſo býchmy ſo nad nimi ſmilili. Šslyſchachmy předarja, fotryž ſi połneho czerpa, ſi hľuboſcze ſwjateho piſma a ſi bohateho ſhonjenja, nam najprjódzy roſklađuijo, ſchto my na naſchej evangeliſkej zýrkwi mamy, potom pak ež naš napominajo, ſo býchmy jako ſobudžělaczerjo do požohnuowanego džela Gustav-Adolfskeho towarzſtwa ſastupili. Do předowanja ſpěw měſchaneho fhora, podpjeranego wot kniſeſow wucžerjow ſi woſolnoſcze, a po předowanju ſpěw mužiſkeho fhora, pod wodženjom knjeſa fantora Hajnika poſtieženeho, Božej ſlužbje porjeňſcheschtaj. Prěnju woſtaru Božu ſlužbu wobſtara na woběmaj ſemjchenjomaj knjeſ ſoſadžinu duchowny, mjeſ tým ſo požohnuwanje na ſerbſkim ſemjchenju f. farař Matek ſi Barta, na němſkim knjeſ farař Handrik ſi Maleschez wudžěleschtaj. Wunoſch ſolleſty běſche po ſerbſkej Božej ſlužbje 65 hr. 75 np., po uěmſkej

Zytlej Huczinjanskej woſadze, jeje niłodžinje, fotraž běſche ſ zwijedze- njej nowaj ſwěczeniſaj na woſtoř dariła, faž tež woſebje tamniſchemu zyrkwiuſfemu prijódſtejeſ- ſtiwu a jeho knjeſej psched- ſyldze ſluſcha ſa pora- džený ſwijedzeń derje ſa- ſlužený džaf. Tón knjeſ paf ſpožeđ ſwojej zyrkwi, ſo by wona ſwój na- datwſ nad muſuczerpja- zymí evangeliſimi w roſ- próschenju dopjeliſila, to ſchtož knjeſ tajny radžiczel Keller na fónzu ſwojego předowaniſa jaſto žadanje wupraji: jaſne móczfo a czoſku wutrobu, wjozhy wutrobneho ſobu- ſacžuiwanja a wjazhy ho- riazeho ſurovjenja ſa Bože fraleſtwo, wjazhy modlitwy a wjazhy wjeſko- loſcze, wopory džafa pſchinjeſę.

Aktualne czašky w Persii.

Bo żadanju misionstwa sa rānschi kraj wotcziščane.

W najwieżornej Persii, hdżez běchu psched někotrymi lětami w czašku krawinnych pscheczehanjiow Armenijsy čekli a hdžez běchu s wulkej nisu wukhowanie namakali, je lětža hłod wudyril. Tam, nědaloko persijsko-turkowskich mjesow ma němſke misionstwo sa rānschi kraj dwě hyldeščeži, jene w Choi (nasch wobras!), jene w Urmia. Wobej stej we wožebithmaj syrotowijomaj 200 syrotow pschialoj, kotrež ſo wot němſkich knjenijow wodžitej. Tajke dželo na wopuſteženych syrotach, hdžez ſo to statva w mjenje Knjesa Jefuha a na to waſchnje, ſo wſchitke džeczi teho lubeho Knjesa Jefuha pōsnaja a lubowacž naufku, je misionstwo, kotrež dyrib ſo wot kózdeho džecza Božeho s dobroproscheniom pschewodžec. Nětko hischež tón hłod k temu pschińdze, ſo móžachu ſo džeczi lědy wukhowacž. To je nowe czežke pruhowanje wot teho Knjesa, ale wón wěste pueže khodži a wuwiedże wěste wotpohladu a hdžez mamy wo nisj a hubjeñtwje, wo ſrudobje a horju powjedacž a pschetož ſažo ſa czeřpjažich bratrow prožymy, je tola nascha pschibluskhoſcež w czičej požluskhoſcež wěry teho Knjesa khvalicž; pschetož „poſdžiſho“ my ſhouimy, k czemu mějachu tajke pruhowanja w ružy ſwérneho Boha hlužicž.

Knježa Heißelmann, pschedstejiczeřka němſkeje syrotownie w Choi powjeda ſežehowaze:

„W tu khwilu je tu wulka drohota a žałozna nusa. Ludžo, kotsiž běchu w czičce wožebnych wobtejnosczech, dyrbja nětko mo khleb prožyc. Blažiſny ſu ſo wo trojate ſdrožile; wjecžor ſu dróhi połne žarowazych czaſow — wſchitko ludžo, kotsiž ſu hłoda wumrjeli. Sa naš Němzow jako ſobuwobydlerjow města je žałozne, ſo tym wbohim ludžom w jich nisj pomhač ujemóžem. Hromadu wuczelnjenych Armenijskich s Turkowskeje jow nimo pschińdu a ſehaja psched naſchimi durjemi.

Wežera běſche na hermanku wulki ſběžk — hłodne žony ſe ſwojimi džeczimi pschińdzechu a žadachu poníženje khleboweje placzisny. Tena žona bu morjena; dwě ſtej jara ſbitej. Tew je žałozne. Naſch knjies Ismael praji mi psched někotrymi dnjemi, ſo ſ zvla žaneje pschibluskhoſcež wjazy uima dželaczerjow pschijec, dokež nimale wſchitzh ſ hłodom padaja. To je prawje khntny czaſ a ſchtó wě, ſchtó hischeže budže. O, hdžz bych ja bohata byla! Kózdy džen khori Armenijsy po ſeſtivo pschihadžea — ſak bych jím radſcho khleba a mjaſha dawała!“

(Někotre nědžele poſdžiſho.) „Dwě nědželi ſo ſ rěkami deſchęſka dže. Žito na polach leži, ludžo jo deſchęſka dla domoj khowacž ujemóža, wone huije a wuroſeže. Drohota je jara wulka a hłod žałozny. Žony a macžerje běchu ſběžk cziňile. Woni džechu na hermank wobrónjene ſ kijemi a revolvrami a žadachu ſebi poníženje placzisny ſa khleb a žito. Wožebje psched domom jeneho Scheida, kiz běſche zyle žito načupiš a jo tuňšho wostajicž njechacze, wulku haru cziňachu. Wón je jenu žonu ſabil, dwěmaj druhimaj nop roſbi, ſo je dwělowaze, hacž ſiwej wostanjetej. Studowazh, kiz běchu na botu žonow a ſ nimi ſběžk powjetſchihu, Scheida khetro ſbichu a jeho žito ludžom dachu. Ismael a ja běchmój na hermank ſchloj: to běſche žałozny napohlad, hubjene ſahlodnjene žonjaze woblicža, na kotrých ſo cžertovſka radoſež ſyboleſe, ſ kijemi wobrónjene kaž rubježne ſwérjata ſo torhajo wo khleb a cžesto. — Wſchitke khlamy běchu ſamknijene, jich wjele ſo wot žonow roſbi a wurubi. Hdžz naš žony wohladachu, na naſ wolachu: „Wy ſeſe dobri, wy macže wutrobu ja khudych a czeřpjažich, wy budzeſe ſažo pomhač.“ Potom ſebi myſlachu, ſo ſmy my pschibliski wěz pschepytacž a ſ gouverniérom jednacž. Wboſh ludžo — hdžz bych to móhla! Porědko hdž ſym ſebi tak žadal Króſus bycz. Khoroſeže ſu jow wulke. Bohu džakowanjo je naſcha syrotownia wukhowana a naſcha jſtwa ſa khorych proſdna. Ta ſym we wulkej staroſeži, ſak dale budže. Tenož pjenjesh wjazy njeđožahaju. Lěkarja nuſnje trjebam. Wot bliſka a ſ daloka ludžo khodža a chzedža pomhane měč. Hłodnoſež tudomných lěkarjow móžem roſhudžicž, hdžz hlyſhymy, ſo ſo mje jedyn wo radu ſa ſwojich khorych praschesche. Wón danio jako Muhamedanku wopytach, jejue khory pschiwuſny pschińdze, ſo by ſo mnū rěčaſ; to je ſo po ſdacžu roſchěrilo, pschetož jako my wróčo jěchachmy, hromada ludži mje proſchesche, jich pschepytacž a jím pomhač, žona kaž džiwje na mojeho konja ſlečza, wotežki pschimy a ſ wutrobu ſamazhym hłosjom woſasche: „O Chanum, wukhowaj mi žiwenje!“ Wy móžecze ſebi myſliscž, ſak mi běſche.

Tow je pomož nuſna. Wyſche nuſneho ſastaranja naſchich ſyrotow je ſeſt ſuſny, ſo bych ſo khori na njeho wobrocžiež móhli. Bohn žel paſ je misionſka poſkladniſa ſ wjetſcha proſdna. Duž prožymy Boha, ſo by nam nowych pscheczelow dobył.“

Wježna wožnſka Chrónika ſ lěta 1870.

(Poſtracžowanje.)

Szwaczina w Barlinje a ſnědanje pola naſ.

Dyrbimy nětko wupowjedacž, ſak buchu naſchi franzowszy wojažy ſ jědžu a picžom wobstarani; to radži njeczinimy, pschetož njeje wěriež, ſak mało je ſo naſcha wſchonoſež wo zhybou ſa ſwoje wojska ſtarala. — My běchmy po czaſu na 6000 muži do naſcheje wžy doſtali a běchmy ſ woprawdžitej wótczinſkej luboſežu wſchitko woprowali, ſchtož mějachmy. Teho dla měnachmy, ſo ſtaj khězor a wſchonoſež tež ſwoju pschibluskhoſcež cziňloj, pschetož ſa njeju tola naſchi kyňojo a bratſja do ſmiercze džechu, a my měnachmy — w naſchej hlupeſeži! — ſo dyrbja ſa kóždym regimentom tež woſy ſ khlebom, mjaſhom, winom, khofejom, tobakom a podobnymi wězami jědžicž. A naſchi ſubi wojažy ſebi to tež myſlachu, běchu zhy džen wježelých myſli, drěmachu w nožy bjes staroſeže. Pschińdze khwila, pschińdze rada. Ale hdžz ranje ſažwita a hornzy ſo naprawjachu, ſo by ſo poliwa warila, tu žaneje zhybou njebeſche, wojažy ujemějachu ničo jěſcž. Tola soit! (njech je). Junfróz wſchak dyrbisich wutracž. Woſak je wježelých myſli, natyka ſebi trubku a ſaspěwa ſebi ſpěw a je ſpokojny. Ale ſ kurjenjom ſo njemžesč naſhyciež Pschiblizi ſo pschipoſdnje, popoſdnje, wjecžor; wbohim woſakam ſorciž ſoldk. Schto nětko? — Nětko pschiběžachu wſchitzh a wojažy ſ cžrijódami do wžy, do domow — pschistojnje ſ pjenjeshami w ružy. — „Pardon monſieur, pardon madame, (wodajče knježe, wodajče knjeni) njemžecze nam něſhto khleba, poſeža a jejow pschedacž?“ »Pschedacž« ſo tehdý hischeže vrajeſche. Ale my jím ničo njeſchcdawachmy, my jím radlubje darmo darmo dachmy, ſchtož trjebachu. Ale tež tucži hischeže njebečtu wobstarani, a pschetož ſažo druſy tu běchu a po nich ſažo druſy a druſy. A ſkonečnje njemějachy ani drjebjeńčki khleba wjazy ſa naſ. Luby Božo, hdžz na to ſpomnju, kajka běſche to hara, kajke proſchenje hacž do bělho ranja. A tola je nělotryžkuſi hłodny do ſwojeho ſtana ſalěſl bjes „Vive la France“ — wón njeje wjazy „ſlawia“ woſaſ. Kajki hněw, kajke ſubyschipjenje! Hdžz dha je naſcha zhybua? cžeho dla tu žadyn wyschik njeje, kiz by ſebi zhybou ſa ſwojich woſakow wumozowaſ? O běda, o hańba! Hdžz je woſak nuſowan, w ſwojej wótczinje rubicž a proſhyč — ſchto potom??

(Poſtracžowanje.)

Něſhto ſ roſpominanju.

Wěčne hibaze, wěčne khodžaze a ſo khowaze ſlonečko runa ſo ſa ſmiertrnych cžlowjekow ſlonečku wěrnoſeže. Wone ſkadža, wone ſo khowa, wone tak wějeze ſažo tak ſkadža kaž njebeſke ſwětlo, kotrež naſ ſano k dželu woła.

* * *

Kózdy domcžk ma ſwój kſhizif.

*

Dželo ma hórkí ſorjen, ale ſlódkí plód.

Hudanežy.

Na cžo muž ſ wocžomaj njehlada, ale ſ wuchom poſlucha, hdžz cžhe ſad ſhonicž, hacž ta wěz dže abo ſteji?

[Juſq' ſuſy vze]

Schtó móže wulki hornz wody wuprōſdnicž, bjes teho, ſo by ju wulaſ?

[uahogz]